

Diplomová práce

Student : Pavel ČINGL

Obor : ČJ – D

**Název práce v českém jazyce : Fenomén Podkarpatské Rusi v české
meziválečné literatuře**

**Název práce v anglickém jazyce : Phenomenon of Subcarpatian Ruthenia
in Czech interwar literature**

Oponent diplomové práce : *Prof. PhDr. Dagmar Hocká, CSc.*

Posudek oponenta diplomové práce:

V ..... dne .....

.....
podpis oponenta dipl. práce

Předkládaná práce se zabývá dosud nepříliš zpracovaným, avšak nikoli nevýznamným aspektem meziválečného kulturního a společenského dění – literárním zobrazením exotického území Podkarpatské Rusi, dočasně přičleněného k našemu historickému území. Po stručné a výstižné charakteristice politického vývoje tohoto teritoria v 19. a 20. století, v němž diplomant dobře zužitkoval svůj druhý studijní obor – dějepis, představuje v krátkých informativních kapitolkách vybraná díla s podkarpatoruskou tematikou, jimž se rozhodl věnovat podrobnější pozornost. Vedle notoricky známých děl Olbrachtových a Neumannových velmi případně zvolil texty, jež bývají jako doklad soudobého zájmu o Podkarpatskou Rus připomínány méně: Čapkova Hordubala, o němž se v těchto souvislostech většinou neuvažuje (snad kvůli ne zcela určité lokalizaci, jež však pracuje s typickými rysy podkarpatoruského teritoria), dále pozapomenutý Poslední soud V. Vančury a dva nepříliš známé tituly z pera Josefa Knapa a přírodovědce Julia Komárka. Vhodně provedený výběr je základem úspěchu práce: umožňuje účinně představit celé spektrum pohledů tehdejší literatury na Podkarpatskou Rus, aniž je čtenář zahlcován množstvím titulů a jejich charakteristik, v nichž by se stejně ztrácel.

Stěžejní část diplomové práce je věnována porovnání přístupu jednotlivých spisovatelů k podkarpatoruské tematice, zejména s ohledem na zvolený žánr a autorovu intenci. Diplomanta přitom zajímají hlavně dva aspekty: jak je v sledovaných dílech zobrazena karpatská příroda (zda věcně či lyricky, obsírně či náznakem, zda a jak autoři využívají symbolického potenciálu tohoto tématu) a jak je tu vystižen boj lidí o přežití, odehrávající se v tomto krásném, ale drsném přírodním rámci, buď v symbióze s ním, anebo přírodním silám navzdory. Daří se mu velmi dobře vystihnout, v čem spočívá specifická přístupu jednotlivých autorů, ale i to, co sledovaná díla spojuje a co z nich utváří nepřehlédnutelný fenomén tehdejší literární produkce. Z výkladu se zcela přirozeně, jakoby samy od sebe vynořují zajímavé vazby mezi jednotlivými díly: ostře kritická dikce spojuje texty levicových aktivistů Olbrachta a Neumanna, baladičnost a archetypálnost staví Čapkova Hordubala překvapivě po bok Vančurova Posledního soudu a informační nasycenost a detailné deskripce sblížuje Knapův společenský román s Komárkovými přírodovědnými reportážemi.

Na práci si cením její vyzrálé koncepce (je zřejmé, že autor se s tématem důkladně seznámil a opakovaně je promýšlel), bezpečné znalosti pramenů i sekundární literatury (dobové recenze autor čerpá výhradně z originálních zdrojů) a uvážlivého nadhledu, s nímž autor předkládá svá zjištění. Jedinou vadu této zralé práce shledávám v občasné formulační topornosti a ojedinělých dílčích interpretačních zkráceních (jen těžko mohu přijmout autorovo tvrzení, že první díl Hordubala líčí hrdinu „z pohledu vesnice“ - s. 48). Celkově ji však považuji za velmi kvalitní a plně ji doporučuji k obhajobě.

A na závěr otázka z mé strany. Čapek, pokud je mi známo, jako jediný z interpretovaných autorů na Podkarpatské Rusi nebyl. Je to na jeho zobrazení tohoto regionu patrné? A lze z něho poznat, odkud čerpal informace?

Návrh klasifikace: výborně